

EL:RETUR

Miljøansvar - i hele Norge

På lag med miljøet

ELRETURS MILJØRAPPORT 2011

Produsentansvar - et konkurransefortrinn?

Gjennom de 3 siste årene har det vært mye støy rundt produsentansvarsordningen for EE-avfall i Norge. Det er svært beklagelig, for ordningen fungerer egentlig svært godt sett i et europeisk perspektiv. For å forstå årsakene til støyen er det nødvendig å tegne opp landskapet returselskapene jobber i:

- Produsentansvarsordningen baserer seg på at alle produsenter og importører av EE-produkter er pliktig å være medlem i et godkjent returselskap.
- Returselskapene må samle inn EE-avfall i alle landets kommuner og behandle det miljømessig forsvarlig.

Dermed skulle alle importører og produsenter være med å betale samtlige kostnader, og bransjen burde unngå ulovligheter og konkurransevridning. Myndighetenes, det vil si Klima- og forurensningsdirektoratets (KLIF) oppgave i dette bildet er å påse at returselskapene ivaretar sine forpliktelser i henhold til regelverket. Dessuten krever KLIF at alle returselskapene sertifiseres av en tredjepart for i det hele tatt å kunne godkjennes som returselskap i Norge.

I tillegg reviderer KLIF returselskapene direkte når de ser behov for det. Dette gjorde KLIF for første gang i 2010, og resultatet var at grove unndragelser fra forskriften kom frem i lyset. Nye revisjoner fra KLIF i 2012 viser til at enkelte returselskaper har valgt å fortsette light-praksisen, det er altså ikke en glipp som har skjedd.

Det er innlysende at returselskap som velger ikke å samle inn EE-avfall

i Norges mest grisgrendte strøk, eller velger å kjøre light-versjoner på miljøsanering av miljøfarlig avfall, kan operere med lavere miljøgebyrer enn de returselskapene som gjør jobben i henhold til norsk lovverk.

Produsenter og importører som har vært hos disse «light-returselskapene», hvor blant annet manglende innsamling og ulovlig eksport av EE-avfall ble avdekket etter KLIFs revisjon, har sluppet med å betale et vesentlig lavere miljøgebyr enn produsentene og importørene som valgte selskaper som utfører jobben iht forskriften. Det er dyrt å kjøre til Tana for å samle inn kjøleskap fulle av KFK-gasser.

Det skal understrekes at alle godkjente returselskaper for EE-avfall i Norge etter KLIFs revisjon i 2010 fikk påpekninger om ting som kunne forbedres, men det er stor forskjell på forbedringstiltak og rene ulovligheter.

For undertegnede er det oppsiktsvekkende at det for enkelte produsenter/importører ikke ser ut til å spille noen rolle at de kjøper sine tjenester hos et returselskap som gang på gang bryter loven. Ikke alle kan være like opptatt av egen merkevere, slår det meg.

Så lenge produsentene aktivt velger selskaper som ikke oppfyller forskriften, og så lenge KLIF ikke ønsker å rydde opp i dette, er jeg redd produsentansvarsordningen i Norge undergraves. Norge er ikke et stort marked – og med stadig nye returselskaper og flere administrasjoner på markedet, som er i stand til å tilby stadig lavere miljøgebyrer på bekostning av miljøet – bør man stille spørsmål om dette er riktig vei å gå.

Resultatene av dagens praksis ses allerede i myndighetenes EE-register. Innsamlingsmengdene har gått ned, stikk i strid med utviklingen i forbrukernes kjøpekraft. Dette burde være et varsko for de seriøse produsentene/importørene – for i kjølevannet av dette kan merkevarer bli svekket!

Selv tror jeg det kommer en dag hvor produsenten starter å tenke mer på sitt eget brand, og ikke kun på størrelsene på miljøgebyrene. Det er ikke gjennom ulovlig eksport av avfall til Malaysia, Kosovo osv man bør hente inn sitt overskudd.

Jeg oppfordrer EE-bransjen til å samles for å bli enige om en etisk standard for drift av returselskaper. Det trengs en liste over returselskaper produsentene kan være trygge på at ikke driver light-miljøsanering.

Dersom bransjen skal stå frem som en seriøs bransje opptatt av den miljømessige håndteringen av EE-avfallet som oppstår, bør dette spørsmålet tas tak i umiddelbart.

En annen etisk utfordring som er kommet seilende opp den siste tiden, er når store internasjonale aktører danner egne returselskaper – for deretter å presse egne distributører inn i eget eid returselskap, samtidig som distributør også sitter med konkurrenters distribusjon. Konkuransevridende virksomhet og utilbørlig press er de første argumentene som slå meg – og dernest – er dette i tråd med god forretningskikk? Er det slikt EE-bransjen er tjent med?

Konkurranse mellom returselskapene for EE-avfall er viktig – men konkurransen skal være på like vilkår. Elretur kommer til å jobbe videre for at ingen skal kunne samle inn EE-avfall kun i sentrale strøk, eller miljøsanere light. Enten gjør man jobben – eller ikke. Det håper jeg også myndighetene snart vil ta konsekvensen av.

Stig Ervik – direktør i Elretur AS

INNHOOLD

2		Leder	4		Elreturs administrasjon
5		Oversikt EE-produkter og -avfall			
6		Fra EE-avfall til sekundært råstoff			
8		Stål og jern	10		Gjenvinning
12		Nedgang i miljøgebyrer			
13		RR- og RK-gebyr	14		Elretur kjøper Euroenvironment
15		EE-avfall i restavfallet	16		Ny teknologi nødvendig for gjenvinning
18		Pant på småelektronikk			
20		Urban mining	22		Klif vil stoppe ulovlig eksport
23		Batteridirektiv	24		Esker til småelektrisk avfall
25		Sletting			
26		Elreturs informasjonsarbeid			
28		StafettBirken	30		Elreturs styre
31		Kondomeriet tar imot duppeditter	32		Team Xtra
34		Logistikktjenester fra Elretur			
35		Samarbeidspartnere innsamling og behandling			

REDAKTØR: GURO KJØRSVIK HUSBY,
MARKEDS- OG INFORMASJONSSJEF, ELRETUR AS

LAYOUT: WWW.MACVERKET.NO

ELRETUR ER GODKJENT SOM ET KOLLEKTIVT RETURSELSKAP AV KLIMA OG FORURENSINGS-DIREKTORATET. GODKJENNINGEN ER GITT MED BAKGRUNN I EN SERTIFISERING AV ELRETUR SOM RETURSELSKAP FOR ALLE PRODUKTGRUPPER BESKREVET I AVFALLSFORSKRIFTEN. SERTIFISERINGEN ER GJENNOMFØRT AV TEKNOLOGISK INSTITUTT.

ELRETUR ER OGSÅ SERTIFISERT I HENHOLD TIL ISO-EN 14001 OG ISO-EN 9001. DET SAMME GJELDER MOTTAKS OG BEHANDLINGS-ANLEGGENE ELRETUR BENYTTES. ANLEGGENE SOM BENYTTES INNEHAR OGSÅ GODKJENNELSE FRA FYLKESMANNEN FOR MOTTAK OG BEHANDLING AV EE-AVFALL.

Hvem gjør hva i Elretur?

Hvis du trenger å kontakte Elretur, kan det være greit å ha en oversikt over hvem vi er - og hva vi jobber med.

Økonomi

Det overordnede ansvaret for økonomiavdelingen har Ole. Han har også med seg Turid, som er administrasjonssekretær. De fakturerer alle Elreturs kunder og sørger for oppgjør til alle underoperatører.

Innsamling av EE-avfall

Øivind og Ole Viggo organiserer alt som har med innsamling av avfall i Elretur. Det innebærer alt fra innsamling fra forhandlere, kommunale gjenvinningsstasjoner og andre type hentesteder.

Behandling av EE-avfall

Alt som har med miljøsanering og gjenvinning av EE-avfall og rapporteringer til myndighetene om vår virksomhet, blir ivarett av Ole Viggo. Kvalitetssystemene våre og revisjoner av underoperatører tar Øivind seg av.

Markedsavdelingen

De som er i Elreturs markedsavdelingen jobber for å promotere innsamling av småelektrisk avfall, merkevaren til Elretur, kundearrangementer, nasjonale informasjonskampanjer, kurs, foredrag og presseaktiviteter. Avdelingen ledes av Guro, som også har med Petter og Hege på laget.

Produsentansvaret

Petter, Hege og Turid hjelper alle som trenger å få ivarett sitt produsentansvar. Kontrakt med Elretur, support, rapportering og annet våre kunder trenger svar på.

Kontrakter

Stig er direktør og har overordnet ansvar for alle funksjoner!

STIG ERVIK
ADMINISTRERENDE DIREKTØR
stig@elretur.no | 907 70 700

GURO KJØRSVIK HUSBY
MARKEDS- OG INFORMASJONSSJEF
guro@elretur.no | 99 500 518

OLE STRØM
ØKONOMISJEF
ole@elretur.no | 480 59 550

PETTER HERUD
MARKEDSKONSULENT
petter@elretur.no | 924 20 990

TURID KIBSGÅRD
ADMINISTRASJONSSEKRETÆR
turid@elretur.no | 959 98 859

OLE VIGGO SVENDSEN
TEKNISK SJEF
ole.viggo@elretur.no | 957 68 401

HEGE SKODJE
KEY ACCOUNT MANAGER
hege@elretur.no | 466 11 122

ØIVIND ANDRE NIELSEN
KVALITETSSJEF
oivind@elretur.no | 465 08 028

EE-produkter

Elektriske og elektroniske produkter, såkalte EE-produkter, er en omfattende og svært sammensatt gruppe med produkter. Alt fra kjøleskap, TV'er, overvåkningsutstyr og lyspærer til digre elektromotorer og verktøy havner i denne kategorien.

Alle som importerer EE-produkter til Norge, eller produserer slike produkter i Norge, er pålagt å være med i et godkjent returselskap

for EE-avfall. Elretur er et godkjent returselskap for EE-avfall.

For mange utenlandske selskaper er det vanskelig å forstå at det i Norge er et mer omfattende lovverk rundt EE-produkter enn det er i resten av Europa. Norske myndigheter valgte å også ta med business-markedet når de implementerte WEEE-direktivet inn i norsk lovgivning.

I utgangspunktet er alle elektriske og elektroniske produkter omfattet av avfallsforskriften. Unntakene finnes i §1-1. Blant annet er kjøretøy som biler, drift av jernbane og småbåter ikke omfattet av forskriften. EE-produkter som skal fastmonteres off-shore, på skip eller i fly er heller ikke med.

EE-PRODUKTER OG EE-AVFALL DELES INN I 14 PRODUKTGRUPPER:

KATEGORI	BESKRIVELSE
1. STORE HUSHOLDNINGSAPPARATER	
1A. KULDEMØBLER	
1B. ANDRE STORE HUSHOLDNINGSAPPARATER	Som andre store husholdningsapparater regnes komfyrer, mikrobølgeovner, vaskemaskiner, klimaanlegg og andre apparater av lignende art og størrelse.
2. SMÅ HUSHOLDNINGSAPPARATER	Som små husholdningsapparater regnes støvsugere og andre rengjøringsapparater, strykjern, kaffemaskiner, brødrister, barbermaskiner, ur og andre apparater av lignende art og størrelse.
3. DATABEHANDLINGS-, TELEKOMMUNIKASJONS- OG KONTORUTSTYR	
3A. DATAMONITORER	
3B. ANDRE DATABEHANDLINGS-, TELEKOMMUNIKASJONS- OG KONTORUTSTYR	Som andre databehandlings-, telekommunikasjons- og kontorutstyr regnes PC-er, skrivere, kopieringsutstyr, kalkulatorer, telefonapparater, mobiltelefoner og andre produkter og utstyr av lignende art.
4. LYD- OG BILDEUTSTYR	
4A. FJERNSYNSAPPARATER	
4B. ANDRE LYD- OG BILDEUTSTYR	Som andre lyd- og bildeutstyr regnes radioapparater, videokameraer, forsterkere, musikkinstrumenter og andre produkter og utstyr av lignende art.
5. BELYSNINGSUTSTYR	
6. LYSSTOFFRØR OG ANDRE GASSUTLADNINGSLAMPER	Som lysstoffrør og andre gassutladningslamper regnes lysstoffrør, sparepærer, glødelamper og utstyr av lignende art.
7. ELEKTRISK OG ELEKTRONISK VERKTØY	Som elektrisk og elektronisk verktøy regnes borremaskiner, slipemaskiner, dreiemaskiner, skrumaskiner, sveiseverktøy, utstyr til sprøyting, gressklippere og andre produkter eller utstyr av lignende art.
8. LEKER, FRITIDS- OG SPORTSUTSTYR	Som leker, fritids- og sportsutstyr regnes togbaner, videospill, treningsapparater, spilleautomater og annet utstyr av lignende art.
9. MEDISINSK UTSTYR	Som medisinsk utstyr regnes strålebehandlingsutstyr, dialyseutstyr, laboratorieutstyr, fryseutstyr og andre apparater og utstyr av lignende.
10. OVERVÅKNINGS- OG KONTROLLINSTRUMENTER	
10A. RØYKVARSLERE	
10B. ANDRE OVERVÅKNINGS- OG KONTROLLINSTRUMENTER	Som andre overvåknings- og kontrollinstrumenter regnes, termostater, justeringsapparater og andre apparater og instrumenter av lignende art.
11. SALGSAUTOMATER	Som salgsautomater regnes salgsautomater for drikkevarer og mat, minibanker og andre typer apparater som automatisk leverer produkter.
12. KABLER OG LEDNINGER	Som kabler og ledninger regnes isolerte elektriske ledere, optiske fiberkabler eller kabler og ledninger av lignende art.
13. ELEKTROTEKNISK UTSTYR	Som elektroteknisk utstyr regnes person- og vareheiser, rulletrapper, vinsjer og annet utstyr av lignende art.
14. FASTMONTERT UTSTYR FOR OPPVARMING, AIRCONDITION OG VENTILASJON	Som fastmontert utstyr for oppvarming, aircondition og ventilasjon regnes varmtvannsbereidere, ulike luftkondisjoneringsapparat, varmpumper, termometer og annet fastmontert utstyr av lignende art.

FRA EE-AVFALL TIL SEKUNDÆRT RÅSTOFF

1 Alle som selger elektriske og elektroniske produkter plikter å ta i mot samme type produkter når disse en dag blir avfall – kostnadsfritt for deg som forbruker. Kommunale gjenvinningsstasjoner eller miljøstasjoner tar også imot alle typer EE-avfall kostnadsfritt når du som privatperson skal kaste dette.

1

6 Gull, sølv, kobber, palladium, aluminium, jern, og stål er i hovedsak metallene som gjenvinnes fra elektrisk og elektronisk avfall. Den største mengden er jern og stål, og det er i særdeleshet hvitevarene vi forbrukere kaster som drar opp mengdene. Eksempelvis kan gjenvunnet stål brukes i produksjon av nye kjøleskap.

6

5

5 Smelteprosessen krever ekstrem høy varme, og de forskjellige metallene skilles ut i en prosess som skjer etter selve nedsmeltingen gjennom en elektrolyseprosess. Deretter smeltes metallene på nytt og går gjennom nye prosesser for at man til sist skal sitte igjen med rene metaller.

2 | Elreturs transportører henter EE-avfall rundt om i hele Norges land. Kjøretøyene som brukes skal være lett gjenkjennelige. Svært mange av landets interkommunale renovasjonsselskaper har avtale med Elretur om henting av EE-avfall.

3 | Elektrisk og elektronisk avfall må miljøsaneres. Det er miljøgifter i så godt som alle elektriske og elektroniske produkter. Disse er ikke skadelige ved bruk av produktene, men det er viktig at miljøgiftene fjernes fra produktene når EE-produktene blir kastet og skal gjenvinnes.

4 | Etter at miljøsaneringen er gjort og plast, glass osv er sortert ut, knuses de resterende metallene til små biter (fraksjoner) før de skal inn i store smelteovner.

2 |

3 |

4 |

Stål og jern – viktigst av alt!

Det er de edle metallene og de sjeldne jordmetallene som oftest kommer i søkelyset når gjenvinning av EE-avfall er tema. Eventuelt kommer man inn på miljøgiftene, og alle vederstyggeligheten rundt disse.

Jern og stål derimot, snakkes det ikke for ofte om. Tross det faktum at det er metallet jern man gjenvinner størst mengde av fra elektrisk og elektronisk avfall.

Jern antas å være det grunnstoffet som det er mest av på Jorden, i vesentlig grad i Jordens indre. I selve jordskorpen, det ytterste 16 km lag av Jorden, antar man at 5,0 vektprosent er jern. Jern har stor tiltrekningskraft (affinitet) til oksygen og forekommer normalt ikke fritt i naturen. Et unntak er jernmeteorittene hvor jern finnes fritt, og dette er antagelig det

første jernet som ble kjent og tatt i bruk. Det antar man skjedde rundt 4000 år f. Kr. Det var hos Sumenerne og Egypterne man fant de første pilspissene og dolkene laget av jern fra meteoritter.

I over 6000 år har jern vært brukt, i større og større grad. Jern regnes i dag for å være det viktigste metallet på jorden, både og teknisk og økonomisk. (Kilde: *Store Norske Leksikon*)

– Fra EE-avfallet Elretur samler inn er jern og stål den materialfraksjonen vi gjenvinner mest av, forteller teknisk sjef i Elretur, Ole Viggo Svendsen, – I 2011 ble nesten halvparten av Elreturs totale mengde EE-avfall gjenvunnet til nytt stål.

En stor del av jernskrapet blir levert til smelteverket i Mo i Rana for produksjon av armeringsstål. Resten leveres til gjenvinning ute på det verdensomspennende stålmarkedet. Med 24 120 tonn utgjør jern og stål den viktigste fraksjonen fra de behandlingsanleggene som Elretur benytter.

– I 2011 gjenvant Elretur så mye stål at vi kunne ha bygd 100 stk. 100 meter høye byggekraner, forteller Svendsen.

Gjenvinning av jernskrap sparer store mengder energi og CO₂-utslipp sammenlignet med utvinning av jern fra naturen og fremstilling av nytt stål. Utslippsbesparelsene ved gjenvinning er beregnet til 1,3 kilo CO₂ per kilo framstilt stål. Dette innebærer en besparelse på ca 29 000 tonn CO₂ i 2011.

JERN OG STÅL OVERALT! BAK OPERAEN I OSLO BYGGES DET NYE, HØYE BYGNINGER SOM MANGE MENER MANGT OM. FOR Å FÅ OPPFØRT DISSE NYE BYGGENE STÅR DET EN DEL BYGGEKRANER I BJØRVIKA. DE ER 100 METER HØYE, OG LØFTER OG SVINGER SEG RUNDT, HEISENDE PÅ ALL SLAGS FORSKJELLIG LAST. EN SLIK KRAN ER BYGD AV STÅL OG VEIER CA 250 TONN.

100 STK SPLITTER NYE 100 METER HØYE BYGGEKRANER

I 2011 gjenvant Elretur nesten 25 000 tonn med jern fra vaskemaskiner, kjøleskap, elektromotorer, verktøy og annet elektrisk avfall. Dette jernet blir smeltet ned og solgt på nytt på det verdensomspennende stålmarkedet som en hvilken som helst annen vare. Kanskje er det noens gamle hybelkomfyrer fra studietiden i Trondheim i byggekranene i Bjørvika? Sannsynlig eller ikke – det er ikke viktig. Det som er viktig er at elektrisk skrot blir til nye produkter. 93 % av alt elektrisk avfall som leveres inn til kommunale gjenvinningsstasjoner blir materialgjenvunnet eller utnyttet til produksjon av energi! Om det er armeringsjern til de nye byggene bak operaen eller kobberkabler i bredbåndsutbyggingen som skjer over Norges ganske land – avfallet blir til ressurser som utnyttes til det fulle. Dersom alt jernet Elretur samlet inn i fjor hadde blitt brukt i nye byggekraner – hadde det holdt til nesten 100 stk 100 meter høye byggekraner!

Forsvarlig håndtering av miljøgifter er Elreturs viktigste samfunnsansvar!

Hele 8 350 tonn med EE-avfall måtte spesialbehandles som farlig avfall i 2011. Miljøgifter som kvikksølv, PCB, bly og brom er bare noen av de miljøgiftene som finnes i elektrisk og elektronisk avfall som må spesialbehandles.

Selv om det i dag er kommet svært strenge regler for hvilke stoffer det er lov å bruke i nye EE-produkter, samles det fortsatt inn mye gammelt EE-avfall som inneholder miljøgifter. Typiske problemstoffer er ulike typer tungmetaller, som det er svært viktig å fjerne fra avfallet og håndtere forsvarlig.

Av de 8 350 tonnene som ble fjernet er det allikevel ikke slik at alt dette legges på deponi. I denne mengden ligger en del plast med

bromerte flammehemmere, som kan energigjenvinnes i spesielle forbrenningsanlegg. Faktisk blir over 5000 tonn av det farlig avfallet gjenvunnet – enten til energi eller som materialgjenvinning. En del av glasset fra TV'ene og monitorene, som er fulle av bly, kan fortsatt materialgjenvinnes – det var i 2011 fortsatt en viss produksjon av CRT-skjermer ved enkelte fabrikker, og dermed kunne dette ellers svært så problematiske avfallet brukes på nytt i nye produkter.

I 2011 har Elretur, gjennom eget kvalitetsarbeid, hatt et spesielt fokus nettopp mot håndtering av miljøfarlig avfall. Hensikten er å sikre en miljøriktig behandling og sluttdisponering av de ulike avfallsfraksjonene. Derfor reviderer kvalitetssjef Øivind Nielsen alle anlegg som utfører oppdrag på vegne av Elretur. I tillegg må alle som arbeider med Elreturs EE-avfall være sertifiserte etter ISO-standardene 14001 og 9001 eller tilsvarende.

GAMLE KRUMKAKEJERN MÅ SPESELABEHANDLES PÅ GRUNN AV SANNSYNLIGHETEN FOR AT DE INNEHOLDER ASBEST.

Stadig høyere gjenvinningsgrad på EE-avfall

Fokus på gode løsninger og avsetningskanaler, gode samarbeidspartnere som investerer i forskning og utvikling samt et sterkt ønske om å være best på gjenvinning av EE-avfall gjør at Elretur stadig oppnår høyere gjenvinningsgrad. Hele 93 % av alt EE-avfall samlet inn i 2011 ble gjenvunnet, enten i form av materialgjenvinning eller energiutnyttelse. Det er en forbedring fra 2010 på 1,5 %.

Kraftig nedgang i Elreturs miljøgebyrer

Fra og med januar 2012 ble Elreturs miljøgebyrer kraftig redusert, og i snitt gikk samtlige miljøgebyrer ned med godt over 20%. Noen produkter ble redusert mer enn andre, for eksempel er gebyrene for kuldemøbler redusert med 33 - 43%.

Miljøgebyrene på produktene gjenspeiler kostnadene som oppstår på innsamlings- og avfallssiden for tilsvarende produkter. Hvert produkt skal bære sine egne kostnader, for å unngå krysssubsidierting. For eksempel er det slik at når gjenvinningen av TV'er blir bedre og billigere, skal miljøgebyrene på TV'er reduseres. Det samme gjelder andre produkter.

Elretur er et produsenteid og non-profit returselskap. Når Elretur går med "overskudd" er det derfor nødvendig å senke miljøgebyrsatsene, slik at kostnadene blir lavere for produsentene og importørene av EE-produkter, dvs Elreturs kunder.

Miljøgebyrene for TV'er og monitorer får en prisjustering den 1. juli 2012. De nye miljøgebyrsatsene er tilgjengelig på Miljøportalen som ligger på våre nettsider www.ee-import.no. Velg "prisliste" og tast inn dato 01.07.2012 så kommer satsene opp. Mangler du tilgang, vennligst send en e-post til support@elretur.no

Elretur og Grønt Punkt Norge

Fra 1. januar 2012 opphørte den kollektive avtalen Elretur har hatt med Grønt Punkt Norge. Til nå har Elretur tilbudt egne kunder en kollektiv emballasjeavtale med Grønt Punkt Norge, som økonomisk har vært svært gunstig. Bakgrunnen for opphøret av den kollektive avtalen er at det fra 2012 ikke lengre er noen prisforskjell på å ha et kundeforhold til Grønt Punkt Norge gjennom Elretur, sammenlignet med å tegne en egen avtale.

Det er derfor nå opp til hver enkelt bedrift om de ønsker å fortsette et avtaleforhold med Grønt Punkt Norge. Man er ikke lovpålagt å være medlem av Grønt Punkt Norge – så dette er et valg hver enkelt bedrift selv må ta.

Elretur tilbyr fremdeles sine kunder å beregne og rapportere emballasjemengden til Grønt Punkt Norge, for de bedriftene som tegner et eget medlemskap med Grønt Punkt Norge om emballasjevederlag. Det kreves en tilleggs-

avtale (i tillegg til avtalen om medlemskap) med Grønt Punkt om dette.

Pass på speditørens oppføring av RR og RK gebyr på tollnotaen

Elretur har flere ganger opplevd at våre kunder (importører og produsenter av EE-produkter) har blitt feilaktig belastet med et såkalt RK-gebyr på månedsnotaen fra Tollkassereren.

Vi vil gjøre oppmerksom på at kunder av Elretur **IKKE** skal belastes med RK-gebyrer. Rapportering og beregning av miljøgebyr for Elreturs kunder går ikke gjennom tollkassereren. I praksis betyr dette: er du totalkunde av Elretur skal du på din tollnota hverken ha RK- eller RR-gebyrer. Er du kunde hos to forskjellige returselskaper, hvorav det ene er Elretur, skal du heller ikke betale RK-gebyr! Kort sagt betaler du dobbelt opp dersom det blir trukket RK-gebyr på tollnotaen din.

Årsaken til dette er at speditører gjør feil. Elretur anbefaler derfor alle våre kunder å sjekke tollnotaene for RK-gebyrer, og står slike på tollnotaen bør du kontakte Elretur for informasjon om hva du skal gjøre.

Førørig anbefaler vi alle importører/producenter av EE-produkter å benytte seg av kun ett returselskap, istedenfor å spre seg på flere.

Mer informasjon om hvordan du kan bli totalkunde hos Elretur får du ved å kontakte Elretur på salg@elretur.no

Brio har lansert innsamlings-løsning i sine butikker

PÅ BRYNSENTERET I OSLO STÅR DET EN SPESIALTILPASSET INNSAMLINGSLØSNING FOR LEKETØYSKJEDEN BRIO SINE "EGENTLIGE KUNDER". OPPI INNSAMLINGSLØSNINGEN LÅ DET BÅDE GAMLE ELEKTRISKE LEKER OG BATTERIER!

Elretur har overtatt alle aksjer i Eurovirement

Elretur AS har kjøpt samtlige aksjer i Eurovirement fra Norsk Gjenvinning Metall AS og W3E Europe AS. Oppkjøpet får ingen konsekvenser for Eurovirements kunder. Returselskapet Eurovirement drives videre som et eget returselskap for EE-avfall.

EUROVIREMENT

For Elreturs kunder, produsenter og importører av EE-produkter er dette et viktig oppkjøp, sier Stig Ervik, direktør i Elretur AS. Elretur håndterer i dag det største avfallsvolumet av alle EE - returselskapene som opererer her i landet.

– Volum er avgjørende i den bransjen vi opererer i, både økonomisk og ikke minst miljømessig, sier Ervik. – Flere kunder og enda større avfallsvolumer vil gjøre oss enda mer konkurransedyktige på produsentansvars-markedet. Elretur har allerede svært gode betingelser for sine kunder – og vi satser på at vi skal kunne bli enda bedre som en følge av dette oppkjøpet, sier direktøren i Elretur.

Stig Ervik mener oppkjøpet av Eurovirement gir Elretur en unik mulighet til å utvikle et bredere tjenestespekter ovenfor eksisterende og nye kunder.

– Vi vil for eksempel nå være i stand til å ivareta hele verdikjeden når det gjelder avfallshåndtering, inklusive miljørapporter og CO2-regnskap for våre kunder, noe som blir mer og mer aktuelt for miljøbevisste bedrifter som er opptatt av sin egen merkevare, sier Ervik.

Elretur benytter seg i dag av de beste behandlingsanleggene for EE-avfall som finnes i hele Nord-Europa, og nådde i 2011 en gjenvinningsprosent på 93 %, et resultat som befinner seg på verdens toppen. Helt siden Elretur startet sin virksomhet har returselskapet hatt fokus på at operatørene som jobber for Elretur med å miljøsanere og gjenvinne EE-avfall satser tungt på teknologiutvikling og forskning. Årlig deler Elretur ut en miljøpris som nettopp skal oppfordre til dette, og miljøer som SINTEF, Norges Geologiske Undersøkelse og Østfoldforskning er noen av de som har mottatt Elreturs miljøpris.

Ervik mener også at oppkjøpet av Eurovirement vil medføre mer konkurranse returselskapene seg i mellom på alle produktgrupper (konsument/næringsselektro). – Det er i dag aktører i vårt marked som opererer som om bransjeavtalen fra 1998 fortsatt har gyldighet, men det er Avfallsforskriftens kapittel om EE-avfall som regulerer produsentansvarsordningen og returselskapenes virke, understreker Ervik. Han fortsetter – Mer konkurranse innen hele markedet for EE-avfall, inklusive næringsselektromarkedet, vil bli en naturlig følge av dette oppkjøpet, og det er til fordel for kundene!

Undersøkelse viser at vi kaster miljøgifter rett i søpla!

Elretur har undersøkt hvor mye småelektronikk som faktisk havner i restavfallet, og dermed ikke miljøsaneres eller gjenvinnes på riktig måte.

Undersøkelsen er utført av Cowi AS. Resultatene av undersøkelsen viser at i snitt kaster hver og en av oss 2,6 kilo småelektronikk i restavfallet hvert år. Til sammen betyr det at 12 600 tonn elektrisk og elektronisk avfall kastes rett i søpla, uten at det går gjennom den spesialbehandlingen EE-avfall krever.

Stig Ervik, administrerende direktør i Elretur AS, er ikke fornøyd med resultatet. – Det er miljøgifter i alle typer elektrisk og elektronisk avfall, uavhengig av om det er små elektriske leker, lyspærer, lommelykter, PCEr eller kjøleskap. Disse miljøgiftene er det Elreturs oppgave å fjerne fra de kasserte produktene, før vi gjenvinner materialene i EE-avfallet. Når forbruker kaster elektronikken rett i søpla under vasken, har ikke vi mulighet til å miljøsanere EE-avfallet, hvilket igjen fører til at miljøgifter slippes ut i naturen, og i siste ende forgifter oss.

Bakgrunnen for undersøkelsen var todelt. – Når tidligere miljøvernminister Erik Solheim mener det ikke samles inn nok småelektrisk avfall, og påpeker at det kan føre til at miljøgifter kommer på avveie, mener jeg at tallene bør ettergås i sømmene for å se om omfanget stemmer, sier Ervik. – I forhold til foregående 10 år, så kaster man i dag samme mengde EE-avfall sammen med restavfallet. Spørsmålet om det er mulig å komme i null er også verd å stille i denne sammenhengen, mener Ervik.

Store deler av EE-avfallet som ble funnet i restavfallet ble avbildet, og det som bekymrer Ervik mest er alle sparepærene som forbrukes ikke tenker på at inneholder en svært farlig miljøgift, nemlig kvikksølv.

– Når det nettopp kom frem i mediebildet at sparepærene som selges hos flere av de store kjedene inneholder mye mer kvikksølv enn det som er lov, og når vi finner såpass mange

sparepærer i restavfallet, håper jeg at produsentene av sparepærene kommer på banen og kjører informasjonskampanjer ut til hele landet – slik at denne mengden går ned, sier Ervik.

Undersøkelsen viser at det er småelektronikk som batteridrevne leker, ledninger og ladere, batterier og sist men ikke minst lyspærer som er gjengangerne i restavfallet.

I Norge har det vært et retursystem for innsamling, miljøsanering og gjenvinning av EE-avfall over 10 år, og helt siden starten har Norge og Elretur vært i verdenstoppen når det gjelder mengde EE-avfall samlet inn per person. – Selv om vi er verdens beste nasjon til å samle inn EE-avfall, ser vi gjennom denne undersøkelsen at vi ikke er i mål enda, sier Ervik. 2,6 kilo småelektronikk kastet i restavfallet pr person hvert år, er 2,6 kilo for mye, påpeker Stig Ervik i Elretur.

Ny teknologi nødvendig for å gjenvinne nye produkter

De elektriske og elektroniske produktene vi omgir oss med forandrer seg i rekordfart – det medfører at teknologien vi benytter til å gjenvinne disse produktene også må utvikles. Tenk bare på de flotte radioene, tremøblene, som prydet stuen til våre besteforeldre og oldeforeldre, mens vi i dag rusler rundt og hører på radio over mobilen vår!

I Norge er vi verdens beste på innsamling, miljøsanering og gjenvinning EE-avfall. For å forbli best i verden, må vi fortsette forskningen på og utviklingen av gjenvinningsmetoder. For å stimulere til dette, deler Elretur årlig ut en miljøpris på 500 000 kroner.

Bakgrunnen for Elreturs Miljøpris er at Elretur er avhengige av kontinuerlig evaluering, utvikling og innovasjon når det gjelder returordningens funksjon og effektivitet. Derfor har Elretur opprettet et eget miljøfond som skal fremme forskning og utvikling innen Elreturs virkeområde - med spesielt fokus på miljøforbedrende tiltak.

Elretur søker miljøer som kan bidra på et eller flere av punktene nedenfor:

- Er du eller din bedrift i gang med tanker og ideer som kan påvirke ett eller flere av Elreturs virkeområder innen innsamling og transport av EE-avfall, miljøsanering eller gjenvinning av EE-avfall?
- Eller har din bedrift gjort seg tanker om råvaresituasjonen i verden – og ser en mulighet til å koble denne opp mot EE-avfall?
- Småelektronikk går i restavfallet istedenfor å bli samlet inn – er du i besittelse av verdens beste kommunikasjonskampanje for å ordne opp i dette?
- Eller kan du sammenligne Norges rammebetingelser med Europas eller USAs, for å se om vi virkelig har best practice her i landet?
- Afrikas og Asias fattigste sitter og gjenvinner kretskort over åpen flamme, miljøforurensingen er voldsom. Dette er ulovlig eksportert avfall på avveie. Hvordan får vi bukt med det problemet?
- Og hva med elektronikken i biler forresten – kan man ta ut mer EE-avfall fra den avfallsstrømmen - eller fra andre avfallsstrømmer?

MILJØPRIS FOR INSPIRASJON TIL NY TEKNOLOGI

Elreturs miljøpris skal bevisstgjøre og inspirere, og bidra til teknologiutvikling og faktainnhenting. Miljøprisen kan tildeles enkeltpersoner, bedrifter, institutter eller forskningsmiljøer som vil bidra til å utvikle, forbedre og effektivisere Elreturs aktiviteter og virkeområder. Prosjektene som mottar Elreturs miljøpris skal normalt gjennomføres på ett år, og prosjektet må kunne vise til en miljøgevinst. Søknadsskjema lastes ned fra Elreturs nettsider www.elretur.no | Tidligere vinnere av prisen er Stena Recycling, SINTEF, Miljøagentene, Norges Geologiske Undersøkelse, Østfoldforskning og Stiftelsen Elektronikkbransjen.

Miljøvernminister Solheim og pant!

Oppmerksomheten rundt innsamling av småelektrisk avfall nådde nye høyder da miljøvernminister Erik Solheim "truet" hele bransjen med å innføre en panteordning dersom ikke innsamlingsgraden av mobiler, sparepærer osv ble bedre. Elektronikkbransjens direktør Synnøve Bjørke tar saken på alvor, men stiller først spørsmål med tallunderlaget som ble brukt av myndighetene.

– Det er svært mange usikkerhetsfaktorer som bør tas med i regnestykket når man ser på innsamling av småelektrisk avfall i Norge, sier Bjørke. Aller først påpeker hun at vi er best i verden på innsamling av EE-avfall, det viser all statistikk. – i 2010 ble det samlet inn over 30 kilo EE-avfall pr innbygger i Norge – og ingen andre land er på det nivået. Dagens europeisk WEEE-direktiv har som minimumskrav at man skal samle inn 4 kilo pr innbygger, og Norge, sammen med Sverige, er jo i en helt annen liga, sier Bjørke. Hun påpeker at lovverket i Norge er spesielt på den måten at også såkalt næringsavfall er med i denne statistikken, men sett bort fra det så er Norge allikevel på topp. Som følge av miljøvernministerens utspill søkte Bjørke om midler til å undersøke tallene Miljøverndepartementet la til grunn for sine uttalelser. Bjørke ble utdelt midler fra Elreturs Miljøfond i 2011, og kommer som følge av dette med en egen rapport til miljømyndighetene på vegne av bransjen.

Emballasje er ikke et EE-produkt

– Det er mange faktorer som er aktuelle å trekke frem i et svar til påstandene om manglende innsamling, men en faktor som er svært viktig å se på er det faktum at når en importør/produzent importerer en lap-top, og den fortolles inn med en vekt på 30 kilo – så danner de 30 kiloene tallgrunnlaget for innsamlingsforpliktelsen til returselskapene, sier Bjørke. Hun fortsetter – og alle vet at ingen lap-top veier 30 kilo i dag. Så lenge både pallen og all emballasje rundt elektronikken tas med i og regnes som EE-produkt i tolldeklarasjonen, da blir tallgrunnlaget som benyttes feil, og dette problemet gjelder svært mange av de småelektriske produktene.

Hvor mye småelektrisk avfall samles inn?

Det er så godt som umulig å gi et fasitsvar på hvor mye småelektronikk som samles inn av Elretur og de andre returselskapene pr år. Årsaken til dette ligger i stor grad på hvordan det elektriske avfallet skal rapporteres. "Elektriske leker" kan være et typisk eksempel

på småelektrisk avfall når det kasseres, men det havner i samme statistikk som sportsutstyr inneholdende elektronikk. Når tunge ro-maskiner havner i samme avfallskategori som små fjernstyrte biler, da blir ikke tallmaterialet riktig.

Havner store mengder småelektrisk avfall i restavfallet ?

Elreturs egen sammenstilling av plukkanalyser de siste mange årene viser at forbruker ikke kaster mye småelektrisk avfall i restavfallet. Informasjonskampanjene både myndighetene, returselskapene, og de kommunale renovasjonselskapene bedriver er viktige og riktige. Statistikken viser at selv med økende salg av elektriske produkter, øker ikke mengdene feilkasting tilsvarende. Det betyr at problemet med forurensing gjennom feil behandling i alle fall ikke er økende (se forøvrig egen sak om dette side 15).

Hvordan skal man øke innsamlingen?

Direktør Bjørke er helt klar på at det er et problem at det ikke samles inn nok småelektrisk avfall, men hun er også tydelig på at fasiten ikke er pant. – Det stjeles mye småelektronikk fra både forhandlere og kommunale gjenvinningsstasjoner. Ulovlig eksport av elektrisk avfall er voksende, og der er det store mørketall mht mengder, sier Bjørke.

Direktøren i Elektronikkbransjen er helt klar på at bransjen må ta grep slik at mer småelektrisk avfall samles inn, men at pant er riktig løsning er hun ikke enig i. – Hvilke incentiver som skal til for at forbruker skal bli enda bedre på å levere inn EE-avfall til riktig miljøanering og gjenvinning vet jeg ikke enda – men prosjektet er heller ikke ferdig enda, sier Bjørke.

Hun lover at både Miljøverndepartementet og Klima- og Forurensingsdirektoratet skal få oversendt en fyldig rapport når den er klar.

ARVE AASMUNDSETH, LEDER AV JURYEN SOM DELER UT ELRETURS MILJØPRIS SAMMEN MED SYNNOVE BJØRKE FRA STIFTELSEN ELEKTRONIKKBRANSJEN.

ELEKTRONIKKBRANSJEN SELV KAN ØKE INNSAMLINGEN AV SMÅELEKTRONIKK

AV MILJØ- OG UTVIKLINGSMINISTER ERIK SOLHEIM

Det er viktig å få til en bedre avfallshåndtering av mobiltelefoner og annen småelektronikk. I Dagens Næringsliv onsdag 19. januar 2011 blir det framstilt som om jeg vil innføre pant på dette nå. Det er ikke riktig. Jeg har imidlertid sagt til elektronikkbransjen at mer småelektronikk må samles inn og håndteres forsvarlig. Det er viktig både av ressurs- og miljøhensyn. Dagens innsamlingsgrad er altfor lav, og det må bransjen gjøre noe med. Hvis vi ikke ser en bedring i innsamlingsgraden i løpet av året, vil vi vurdere et krav om pant på småelektronikk. Jeg har bedt Klima- og forurensningsdirektoratet vurdere hvordan en panteordning eventuelt skal utformes. Men jeg vil først gi elektronikkbransjen mulighet til å øke innsamlingen uten tvungen pant, og jeg vil ta bransjen med i diskusjonen om en eventuell panteordning.

14. mar 2012

KAMP OM RESSURSENE

– USA, EU og Japan anklager Kina for å begrense eksporten av 17 sjeldne jordmetaller som trengs i høyteknologisk industri.

Sjeldne jordmetaller, Urban Mining og Kina!

Kina har i dag kontroll på over 95 % av all produksjon av såkalte sjeldne jordmetaller, eller *rare earth elements*. Dette er metaller og mineraler som er svært viktige i ny teknologi – og når et land i verden sitter på omtrent all produksjon av disse råvarene, ser man at USA, Japan og Europa bokstavelig talt skjelver i buksene når Kina reduserer sin eksport.

Med problematikken rundt råvaretilgang som bakteppe, har man begynt å se seg om etter andre kilder til disse råmaterialene – og det enkleste stedet å lete er nødvendigvis der de allerede er brukt – i forskjellige elektriske produkter.

Professor Rolf Tore Ottesen ved Norges Geologiske Undersøkelse var en av vinnerne som i 2011 mottok økonomisk støtte fra Elreturs Miljøfond, for nettopp å kartlegge innholdet av sjeldne jordmetaller i elektrisk avfall. Ottesen, sammen med to avgangsstudenter fra NTNU, har funnet både "større" og "mindre" mengder sjelden jordmetaller i EE-avfallet som er analysert, og konkluderer med at det finnes noen EE-produkter som inneholder store nok mengder til at det kan være drivverdig å

prosessere avfallet på en slik måte at man får gjenvunnet de aktuelle sjeldne jordmetallene.

– Vi finner stort sett svært mange av de sjeldne jordmetallene, bekrefter Ottesen, – men det betyr ikke at det er store nok mengder til at dette er en gjeskjeft som er lønnsom å drive.

Det pågår en intens forskning i både Europa, Japan og USA om hvordan man skal kunne hente ut sjeldne jordmetaller, kanskje med særlig fokus på såkalte supermagneter, på en effektiv og lønnsom måte. Elretur er ikke kjent med at noen har satt dette i storskala produksjon enda, men sannsynligheten for at dette kommer er svært stor – særlig så lenge Kina er enerådende på produksjonen av disse råvarene.

... is not the '

KINA KUTTER IGJEN PÅ EKSPORT AV JORDMETALLER

10. januar 2011. Beijing (NTB-Reuters):
Kina kontrollerer stort sett hele verdens-
markedet når det gjelder sjeldne jordmetaller.
Nå vil landet øke kontrollen over

29. des 2010

KINA VIL EKSPORTERE MINDRE MENGDER JORDMETALLER

– Kina reduserer eksporten av sjeldne jordmetaller.
Det varslede kuttet på ti prosent kan skape
problemer for dataindustrien i mange land.

2. jan 2012 – Det er Kina
som i dag kontrollerer
95% av verdensmarkedet
av sjeldne jordmetaller. I
de siste tre år har deres
eksport betydelig gått ned.

FAKTA

Forekomster av sjeldne jordmetaller finner man så
godt som på hele jordkloden, men produksjonen av
disse jordmetallene er det Kina som styrer, med en
produksjon av over 95% av alle sjeldne jordmetaller
som omsettes på verdensmarkedet.

Professor Rolf Tore Ottesen ved Norges Geologiske
Undersøkelse var en av vinnerne som i 2011
mottok økonomisk støtte fra Elreturs Miljøfond, for
å kartlegge innholdet av sjeldne jordmetaller i
elektrisk avfall. Ottesen, sammen med to avanserte

28. des 2010

DN.no

KINA KUTTER I EKSPORTEN AV JORDMETALLER

– Kina har varslet at landet kutter i eksporten av sjeldne jordmetaller neste år. Det vekker bekymring i USA

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) har avdekket mange forsøk på ulovlig eksport av avfall fra Norge til Afrika og Asia.

I mange av disse landene finnes det verken behandlingsanlegg eller kompetanse til å håndtere avfallet på en miljø- og helsemessig forsvarlig måte. Resultatet kan bli skader på helse eller miljø og problemet ser ut til å øke. For å få bukt med dette foreslår Klif at strafferammen på ulovlig grensekryssende transport av avfall økes fra bøter til fengsel i opptil to år. EE-avfall er en avfallsfraksjon det foregår utbredt stjeling av, både fra avfallsmottak hos kommuner og IKS'er, og hos forhandlere med mottaksplikt.

KLIF vil stoppe ulovlig eksport med fengsel

KILDE: (22.12.11 WWW.KLIF.NO)

Klif vil skjerpe straffen for de alvorlige tilfellene av ulovlig eksport av avfall, et problem som særlig kan ramme mennesker og miljø i fattige land

Klifs forslag

- Heve strafferammen for ulovlig eksport av avfall fra bøter til to års fengsel.
- Forsøk på ulovlig eksport vil bli straffbart.
- Foreldelsesfristen i slike saker forlenges fra to til fem år.
- Politiet får anledning til å ransake mistenkte i slike saker.

Forslaget er sendt Miljøverndepartementet, og vil innebære en endring i straffehjemmelen i forurensningsloven. – Brudd på reglene for grensekryssende transport av avfall kan i dag kun straffes med bøter. Det er en altfor svak reaksjon i de alvorligste tilfellene av, sier Ellen Hambro, direktør for Klima- og forurensningsdirektoratet.

På grunn av dagens lave strafferamme er forsøk på brudd på regelverket ikke straffbart. Det gjør at man i dag ikke kan straffeforfølge ulovlige avfallstransporter som stanses før de har forlatt landet. Forslaget fra Klif vil gjøre at forsøk på lovbrudd også vil bli straffbart.

Hvert land må ta ansvar

Eksport og import av avfall, inkludert elektrisk og elektronisk avfall og farlig avfall, er regulert i et felles regelverk for Norge og EU. Dette regelverket skal blant annet sikre at avfallet fra Europa ikke blir eksportert til land med manglende kunnskap, systemer og

ELLEN HAMBRO, DIREKTØR FOR KLIMA- OG FORURENSNINGSDIREKTORATET

Foto: John Petter Reinertsen

anlegg for å håndtere avfallet, og hvor dermed faren for skade på menneskers helse og på miljøet er større.

Samarbeider med fem afrikanske land

Klif er myndighet i Norge for oppfølging og kontroll av import og eksport av avfall, og vi har hatt et særlig fokus på å hindre ulovlig eksport til afrikanske land.

Gjennom det europeiske tilsynsorganet IMPEL

(European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law) samarbeider Klif med miljøvernmyndighetene i fem afrikanske land om dette, blant annet om opplæring av afrikanske kontrollører. Målet er at de lærer mer om det internasjonale regelverket, hvordan illegale forsendelser oppdages og hvordan miljøvernmyndighetene i europeiske land kontrollerer konteinere med avfall.

Batteridirektiv snart på plass i Norge

Klima- og forurensingsdirektoratet er nå i avslutningsfasen med implementeringen av EUs direktiv om batterier. Dette innebærer at alle produsenter/importører av batterier får et produsentansvar og at samtlige kasserte batterier skal samles inn for miljøsanering og gjenvinning.

KLIF har antydnet at direktivet skal være på plass i løpet av 2012.

Forslag til implementering av batteridirektivet

KILDE: ARTIKKEL PÅ WWW.KLIF.NO FRA DEN 07.11.2011

EUs rådsdirektiv om batterier og kasserte batterier skal implementeres i det norske regelverket. Nå skal alle batterier samles inn, ikke bare de som inneholder miljøgifter.

EU direktiv 2006/66/EF om batterier og akkumulatører og kasserte batterier og akkumulatører (batteridirektivet), erstatter direktiv 91/157/EF om batterier og akkumulatører som inneholder farlige stoffer.

Batteridirektivet gjelder for alle batterier uansett form, volum, vekt, sammensetning og anvendelse, med unntak av batterier brukt i utstyr til å forsvare nasjonens sikkerhetsinteresser og batterier i utstyr ment for bruk i rommet.

Alle batterier skal samles inn

Den viktigste endringen i batteridirektivet er at alle batterier skal samles inn, ikke bare de som inneholder miljøgifter, slik kravet er i dag.

Vi fjerner en usikkerhet knyttet til om batteriene skal samles inn eller ikke, og resultatet forventes å bli færre batterier som inneholder miljøgifter på avveie.

De nye kravene vi foreslår blir innført ved endringer i produktforskriften og avfallsforskriften. Kostnadene knyttet til de nye kravene vil kunne gi en minimal økning av prisen på batterier.

Esker til oppbevaring av småelektrisk avfall

Ikke alle har plass til, eller trenger, store bur til oppbevaring av elektrisk og elektronisk avfall. For forhandlere, kunder eller samarbeidspartnere som har behov for en løsning som allikevel ivaretar at EE-avfallet hentes inn og blir riktig miljøsanert og gjenvunnet, kan Elretur tilby oppsamlingsesker som enkelt bestilles på nett.

Eskene kommer i to forskjellige størrelser. Den minste esken rommer 10 kilo og koster 299 kr. Både utkjøring og innhenting av esken med i prisen. Den største esken rommer inntil 25 kilo småelektrisk avfall, og har kostpris på kroner 399,- Utkjøring og innhenting av esken er inklusive.

For å få et inntrykk av størrelsen på eskene, ta en titt på bildet.

For mer informasjon eller for bestilling av Elreturs oppsamlingsesker – gå inn på Elreturs nettsider www.elretur.no

HEGE SKODJE I ELRETUR AS.

NILLE VALGTE OPPSAMLINGSESKENE SOM LØSNING I SIN BUTIKK

Kjeden Nille har kjøpt inn Elreturs oppsamlingsesker til alle sine butikker. Hege Therese Stolanowski Larsen, operativ innkjøper i Nille, forteller at de hadde behov for en løsning som ivaretar deres mottaksplikt for EE-avfall. – Det er ikke så mange som leverer EE-avfall til oss, selv om vi opplyser om det. Men, for at butikkene våre skal ha et godt system når vi får inn avfall, så valgte vi Elreturs løsning. Nå vet alle våre butikkansatte hvor de skal legge duppedittene som kommer inn, og eskene er ikke så store at de tar all plassen på bakrommet heller, sier Hege Therese Stolanowski Larsen.

Systemet med at eskene hentes i butikken når de melder fra om at den er full synes hun også er en god løsning. – Logistikken rundt eskene betalte vi da vi bestilte dem – slik at butikkene nå ikke har noen kostnader med å kvitte seg med dem når de er fulle. Det sparer butikkene for "hassle" – og da er alle fornøyde, smiler innkjøperen i Nille.

Sletting av informasjon på moderne lagringsmedier

Hva gjør du med smarttelefonen din, eller Ipaden, når den går i stykker?

E-poster med dokumenter av alle slags; kontaktinformasjon på kunder, private bilder og beskjeder – alt dette ligger lagret i mobiler, PC'er og nettbrett. Jobb-mobilen og den private mobilen er gjerne den samme. Informasjonssikkerhet er derfor et begrep som burde vært noe av det viktigste for arbeidsgivere å forholde seg til – samt kunnskap om hvilke løsninger det finnes i markedet for sletting av lagringsmediene vi omgir oss med i dag.

PC'er er ikke en utfordring. Det finnes flere tilbydere av slettetjenester på markedet. Enten om man kontakter et eget selskap som har spesialisert deg på slike tjenester, eller at man kjøper programvare og gjør jobben selv.

Mobiletelefoner derimot – det er en annen sak. Det finnes utallige forskjellige mobiltyper – og lagringsmediene er ulike. Dermed finnes det ikke en enhetlig løsning for alle mobiler – slik som det gjør med PC'er

(degaussing tar allt!). Noen mobiler lar seg slette ved bruk av programvare, mens for andre finnes det ingen annen løsning enn å kverne selve lagringsmediet i mobilen.

- Når det gjelder de nyeste mobiltelefoner som f.eks smarttelefoner, er det utviklet slette-software (SW) som sletter disse.
- På gamle mobiltelefoner (ikke smart) derimot er det ikke utviklet slik SW, så disse må demonteres og kvernes.
- Andre typer mobiltelefoner som også kan slettes med SW er businesstelefonene til Nokia.

Selskapet Alternativ Data har kjøpt inn en spesialkvern til dette formålet, og demonterer telefonene, det vil si fjerner deksel og batteri, og tar ut kretskortet/minnekortet i telefonen, som så kvernes ned til 4 mm biter. Kverningen er en lukket prosess. Kretskortfraksjonene sendes så til gjenvinning, slik at alt av metaller går inn i kretsløpet igjen som råvarer på

metallmarkedet. Plasten materialegjenvinnes eller energigjenvinnes gjennom Elretur.

Lars Helge Strand, key account manager i Alternativ Data, forteller at det er en økende tendens hos bedrifter til å ta ansvar for sletting av mobiltelefoner.

– I alle år har man vært klar over informasjonssikkerhetsaspektet ved PC'er som skal kasseres, mens det ikke har vært nok kunnskap om, eller kanskje heller fokus på, at også mobiler inneholder informasjon på lik linje med en PC. Etter at vi har et godkjent tilbud for sikker sletting også for mobiler, og har begynt å markedsføre dette, får vi flere og flere henvendelser fra selskaper som bytter ut mobilparken for sine ansatte – som ønsker å slette alt av informasjon på de gamle mobilene. Det er ingen tvil om at dette markedet er i vekst, konstaterer Strand i Alternativ Data.

LARS HELGE STRAND, KEY ACCOUNT MANAGER I ALTERNATIV DATA.

Elreturs informasjonsarbeid

I Avfallsforskriftens kapittel om kasserte elektriske og elektroniske produkter står det at også retur-selskapene har en plikt til å informere om at EE-avfall ikke skal kastes sammen med annet avfall.

Elretur tar denne oppgaven på alvor, og deltar blant annet på Barnas Holmenkolldag og Miniøya for å samle inn EE-avfall og for å informere om hvor man kan levere dette når det skal kasseres.

På begge arrangementene har vi store stands og mye trafikk fra både små og store som er innom og vil levere EE-avfall, samt som vil undersøke innholdet i EE-avfall nøyere, slik bildene fra Miniøya i 2011 viser.

Klar for Barnas VM-dag den 13. mars?

Barnas Holmenkolldag ikler seg en VM-drakt i 2011, og søndag 13. mars kan alle barn mellom 4-12 år være med på å sette verdensrekord på ski i Holmenkollen og 6 andre steder. Mer informasjon finner du på www.skiforeningen.no

Elretur og Miljøagentene samarbeider med Skiforeningen om å samle inn småelektrisk avfall under Barnas VM-dag. Alt for mye småelektrisk avfall kastes sammen med restavfallet, hvor det IKKE skal kastes! Ta derfor med det dere har av gamle mobiler, blinkesko og elektriske leker – og lever det på Elreturs stand, slik at avfallet miljøsaneres og gjenvinnes på riktig vis.

Startnummer fås ved påmelding til Barnas VM-dag, som kan gjøres enten gjennom www.skiforeningen.no eller på www.billettservice.no

Innsatsen som gjøres under Barnas VM-dag må foreviges.

Ikke bare skiene som trenger smøring – husk tursjokolade.

Gode ski med riktig smøring er avgjørende både for prestasjonen og humøret!

Småelektrisk avfall skal ikke kastes sammen med restavfallet. Rydd opp hjemme og ta med kassert småelektronikk til Elreturs stand. Alle som leverer inn blir premierte!

Besøk standen til Miljøagentene, barnas miljøvernorganisasjon. Der skjer det mye under Barnas VM-dag.

HUSK Å TA MED SMÅELEKTRONISK AVFALL TIL BARNAS VM-DAG!

Elretur stilte med ²¹~~17~~ lag til StafettBirken 2011

Vi holdt med kunder, samarbeidspartnere og leverandører - alle gikk på lag med miljøet

PÅ LAG MED MILJØET!

Vi oppfordrer alle som skal gå Birken-sinet til å ta med en kassett mobil og leve den på Elreturs støre utenfor Håkonskutt. Da har du mulighet til å vinne flotte premier! Gå på lag med miljøet du også!

Medlemsforbundet
Miljøvernforbundet

www.elretur.no

Elretur hadde med 21 lag til StafettBirken!

Norges mest sporty returselskap samlet kunder, samarbeidspartnere og leverandører – og endte opp med å ha 21 lag med på StafettBirken i 2011.

Guro Kjorsvik Husby, markeds- og informasjonssjef i Elretur, er svært glad for at så mange ble med.

– Vi inviterte kunder første gang til å bli med i 2010, og hadde med 8 lag den gang. I 2011 økte vi til 21, mens vi fikk med hele 32 i 2012! Alle som er med på treningene våre og har vært med tidligere år, synes dette er en storartet opplevelse og et fantastisk tilbud, smiler Husby.

Foruten å ha et stort arrangement på Pelles-tova etter at alle er kommet over fjellet etter stafetten, arrangerer Elretur også trenings-samlinger for sine kunder gjennom hele vinteren, sammen med Team Xtra Personell.

Jørgen Aukland, Ketil Dammen og Jens Arne Svartedal var alle med på Elreturs trenings-samlinger i 2011.

– Vi møtes på Skullerudstua, trener i all hovedsak teknikk for vi etter økta samles inne for lapskaus og rød saft, sier Husby. Hun understreker at tilbudet fra Elretur omfatter alle "typer" skiløpere.

– Vi har med oss supermosjonister som stiller til start både på stafetten og på Birkenrennet dagen etter, med det berømte merket som mål. Viktigst er kanskje allikevel at vi har med oss "vanlige" skiløpere som har fått svært mye igjen av trenings-samlingene, og ikke minst som har satt seg som mål å gå en etappe på Birkenstafetten, noe som kanskje var utenkelig tidligere, sier Husby.

Alle som stilte på Elreturs lag skulle være lett gjenkjennelige, for samtlige stilte i røde luer hvor det var understreket at de gikk på lag med miljøet.

– Elretur er en miljøbedrift, og gjennom å samarbeide med Birkebeinerarrangørene og de engasjerte skiløperne våre, håper vi at enda flere blir klar over det arbeidet vi gjør – og hvorfor det er så viktig, sier Husby.

Guro Kjorsvik Husby utfordrer enda flere av kundene og samarbeidspartnere til Elretur til å bli med på BirkenStafetten igjen neste vinter: – Engasjer medarbeidere og andre til å være med på StafettBirken! sier Husby.

– Opplevelsen gir en lagfølelse og et samhold som er helt unikt, samt at de helsemessige gevinstene ved å komme seg over dørterske-len også er betydelige. Husby avslutter med å nevne at Elretur har som mål å få med enda flere lag i 2013!

ELRETURS STYRE BESTÅR AV:

Styreformann Bjørn Stordrange
STEENSTRUP STORDRANGE AS

Synnøve Bjørke
STIFTELSEN ELEKTRONIKKBRANSJEN

Per Morten Hoff
IKT NORGE

Arve Aasmundseth
EVRY

Thomas Hancke-Olsen
ORAS AS

Geir Erik Lian
LENOVO NORGE AS

Runar Jacobsen
FOLLO REN

Jan Fredrik Hagen
MOCCAMASTER SCANDINAVIA AS

Kondomeriet tar imot duppeditter!

Stine Rødely, daglig leder på Kondomeriet på Karl Johan i Oslo kan fortelle at det kommer mange innom med kasserte massasjeapparater.

– Alle ansatte i Kondomeriet har fått opplæring i at våre produkter som inneholder batterier er å regne som EE-avfall når de kasseres, og at produktene da må spesialbehandles, forteller Stine Rødely.

Litt overrasket ble hun kanskje da noen kom innom Kondomeriet for å levere en gammel mobiltelefon – at noen valgte nettopp Kondom-

eriet for å levere denne inn til miljøsanering og gjenvinning hadde hun ikke ventet.

Markedet for såkalte massasjeapparater er svært stort, og en overveiende mengde av produktene hos Kondomeriet vibrer, snurrer eller blinker. De inneholder ofte flere batterier for å gi max effekt. – Massasjestavene og vibratorene vi selger hos oss er ikke noe man typisk tenker på når man hører om EE-avfall eller småelektrisk avfall, mener Rødely, – og nettopp derfor er det viktig at kundene våre får beskjed om at dette skal leveres inn.

Kondomeriet operer også med en miljørabatt for alle som leverer inn EE-avfallet sitt til dem.

– Det er riktig, sier Rødely. – Alle som tar med seg den gamle vibratoren sin til oss når de skal kjøpe ny, får 20 % avslag på sin nye vibrator! Og rabatten får du både i butikk og på nett, så her forskjellsbehandles ingen, avslutter daglig leder Rødely, før hun tilføyer at flere forhandlere av småelektriske produkter gjerne må bruke denne ideen videre for å få samlet inn mer småelektrisk avfall.

STINE RØDELV, DAGLIG LEDER PÅ KONDOMERIET PÅ KARL JOHANS GATE

Stolt samarbeidspartner med Team Xtra!

For tredje år på rad har Elretur hatt et samarbeid med langløperne i Team Xtra Personell. Brødrene Aukland er frontfigurene, mens manager Nils Marius Otterstad er en god nummer to. I 2011 hadde Elretur også gleden av å stifte bekjentskap med den nå "pensjonerte" skiløperen Jens Arne Svartedal samt Kjetil Dammen. Simen Østensen kom også med på laget i 2011.

Bakgrunnen for at man inngår en sponsoravtale er stort sett alltid tanker om positiv eksponering av egen logo. Egen merkevare knyttet opp mot positive ambassadører. Hvis man i tillegg greier å koble egne kunder opp mot sponsorobjektet og få til en merverdi utover ren logoeksponering er det svært tilfredsstillende.

Elretur har brukt Team Xtra aktivt på årlige kundesamlinger og på treningsamlinger for BirkenStafetten tre år på rad. Treningsglede, inspirasjon til mosjon for egne ansatte, men også for kunder og samarbeidspartnere, er noe av viktigste som er kommet ut av samarbeidet. Samtidig som stoltheten over å se Elreturlogoen på drakten til vinneren av både Birken og Marcialonga ikke skal undervurderes.

Teamet har fått en grundig innføring av hva Elreturs virke går ut på, og syntes det var svært spennende å være med og se på et behandlingsanlegg for EE-avfall. Slike besøk er ikke kun for spreke sponsorobjekter - dersom andre ønsker å være med "bakenfor" for å se hva som skjer med EE-avfallet etter det er hentet, kan det arrangeres.

Logistiktjenester fra Elretur

Elretur bistår alle som er i besittelse av elektrisk og elektronisk avfall til å kvitte seg med avfallet. Elretur sørger for at EE-avfallet kommer inn i et retursystem som behandler og gjenvinner det på miljøriktig måte.

Elretur har et nettverk av transportører som samler inn EE-avfall i hele landet. I all hovedsak er det hos kommunale og interkommunale renovasjonsselskaper det hentes mest EE-avfall, men også forhandlere av EE-produkter mottar en del tonn med EE-avfall som Elretur henter inn, miljøsanerer og gjenvinner.

Elreturs kunder, produsentene/importørene av EE-produkter, har også mulighet til få hentet EE-avfall av Elretur. To gratis hentinger i året er avtalesfestet i produsentansvarsavtalen. Dersom kunden har behov for flere hentinger, tilbyr Elretur en sentralavtale om logistikk. Ved å tegne en slik logistikkavtale med Elretur vil man få tilgang til statistikk over innsamlet mengde EE-avfall fra de aktuelle lokasjonene,

man kan føre opp hvilke hentesteder man selv ønsker og få oversikt over kostnadene ved hvert enkelt hentested. Det er avtalepartner som har tilgang til denne informasjonen og som mottar en samlet faktura fra Elretur. Gjennom en slik avtale er man sikret en miljøriktig behandling av EE-avfallet som oppstår på egen arbeidsplass, og Elretur sørger også for en best og høyest mulig gjenvinningsgrad på alt som kommer inn i eget retursystem. Andre avfallsbesittere enn produsenter og importører har også anledning til å tegne en sentralavtale om logistikk med Elretur.

Det er også anledning for alle avfallsbesittere å levere EE-avfall direkte til Elreturs behandlingsanlegg for EE-avfall. For å levere avfall direkte

må det lastes ned et leveranseskjema som ligger på Elreturs nettsider. Dette er et kostnadsfritt tilbud til alle avfallsbesittere av EE-avfall som ønsker en miljøriktig behandling og gjenvinning av EE-avfallet de er i besittelse av.

Elretur sørger også for utleie av oppsamlingsutstyr til EE-avfall. Bur eller konteiner er mulighetene man har. For små mengder av EE-avfall anbefaler vi også at man undersøker muligheten for å benytte seg av Elreturs innsamlingsesker (se egen sak side 24).

Mer informasjon om Elreturs logistiktjenester er å finne på www.elretur.no under fanen logistikk.

SAMARBEIDSPARTNERE FOR INNSAMLING OG BEHANDLING 2009 - 2013

Innsamling

- STENA RECYCLING AS: 80 04 04 50
- RETURA TRV: 72 54 05 10
- NORSK GJENVINNING AS
Vestfold og Telemark: 33 06 60 60
Østfold: 69 34 51 79
Oslo: 23 26 78 50
- RETURA SØR AS: 37 07 66 00
- ØSTBØ AS: 75 50 09 00
- BØRSTAD TRANSPORT AS: 74 83 40 00
- O. TENDEN TRANSPORT AS: 57 87 45 30
- WESTCO MILJØ AS: 51 64 40 18

AV KARTET FREMGÅR HVILKE OMRÅDER DE FORSKJELLIGE TRANSPORTØRER BETJENER I PERIODEN 1. JULI 2009 TIL 31. DESEMBER 2013, OG EN OVERSIKT OVER BEHANDLINGS-OPERATØRENE'S MOTTAKSANLEGG.

Behandling

Stena Recycling AS

MOTTAKSANLEGG:

- Aussenfjellet, Frogner
- Lierstranda, Drammen
- Mekjavika, Stavanger
- Karmøy, Haugesund
- Vennesla, Kristiansand
- Hanøytangen, Bergen
- Stryn, Sogn

HRS Elektroretur AS

MOTTAKSANLEGG:

- Harstad
- Tromsø
- Tana
- Hammerfest

Weee Recycling AS

MOTTAKSANLEGG:

- Øysand

EL:RETUR

Miljøansvar - i hele Norge

ELRETUR
Strømsveien 102
Postboks 6454 Etterstad
0605 OSLO

Telefon: 40 00 42 01
E-post: adm@elretur.no

www.elretur.no

